

KLAIPĖDOS MIESTO SAVIVALDYBĖS TARYBA

KORUPCIJOS PREVENCIJOS IR KONTROLĖS KOMISIJOS POSĖDŽIO PROTOKOLAS

2013 m. vasario 27 d. Nr. TAR1-43

Klaipėda

Posėdis įvyko: 2013-02-27

Posėdžio pradžia: 13.00 val.

Posėdžio pirmininkas – Algirdas Grublys

Posėdžio sekretorius – Odeta Garjonienė

Dalyvauja:

Komisijos nariai: Arūnas Barbšys, Mindaugas Žilys, Viačeslav Titov, Marius Pankevičius, Kristina Sirvydienė.

Kviesti asmenys: Judita Simonavičiūtė, Klaipėdos miesto savivaldybės administracijos direktorė, Daiva Čeporiūtė, Savivaldybės kontrolierė, Meilutė Katauskienė, Savivaldybės administracijos Centralizuoto vidaus audito skyriaus vedėja, L. Plaščinskaitė, Savivaldybės administracijos Viešųjų pirkimų skyriaus vedėja, Jolita Grigaitienė, Savivaldybės administracijos Personalo skyriaus vedėja, Eglė Deltuvaitė, Savivaldybės administracijos Teisės skyriaus vyriausioji specialistė.

Kiti asmenys: V. Partaukas, Klaipėdos JDJ atstovas, V. Pryšmantas, dienraštis „Vakarų ekspresas“.

Nedalyvauja:

Komisijos nariai: Vladimiras Vlasovas, Vygandas Vareikis, Artūras Razbadauskas.

Darbotvarkė:

1. Dėl nustatytos 2012 metais korupcijos pasireiškimo tikimybės ir galimų sričių 2013 m. nustatymo. Pranešėja E. Deltuvaitė, Savivaldybės administracijos teisės skyriaus vyriausioji specialistė.

2. Viešųjų pirkimų organizavimo skaidrumo užtikrinimo savivaldybės biudžetinėse įstaigose ir įmonėse problematika. Pranešėja D. Čeporiūtė, Savivaldybės kontrolierė.

3. Kiti klausimai.

Darbotvarkei pritarta. Pasiūlymų įtraukti naują klausimą į darbotvarkę negauta.

1. SVARSTYTA. Dėl nustatytos 2012 metais korupcijos pasireiškimo tikimybės ir galimų sričių 2013 m. nustatymo.

E. Deltuvaitė pažymėjo, kad labai sėkmingo renginio - Transparency international organizuotos konferencijos metu pateiktas pasiūlymas, kad Jaunimo projektų ir programų finansavimo tvarka galimai yra nevisai skaidri, todėl buvo pasirinkta atlikti korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymą šioje srityje. Buvo išanalizuoti Jaunimo nevyriausybinių organizacijų programų projektų finansavimo iš savivaldybės biudžeto lėšų nuostatai, patvirtinti Klaipėdos miesto savivaldybės tarybos 2006 m. spalio 26 d. sprendimu, ir buvo atlikta analizė struktūriškai įvertinant, kaip šie nuostatai, kaip teisės aktas, reglamentuoja pačią procedūrą, ir kaip ši procedūra veikia realioje ir kaip ji galėtų būti gerinama,

efektyvinama. Rekomendacijos buvo pateiktos specialiųjų tyrimų tarnybai, kurios buvo išanalizuotos ir nustatyta, kad pasiūlymai yra tinkami, rekomendacijos yra geros. Tiksliai pasakė, kad ateityje, reikėtų šiuos nuostatus tobulinti. Pačios rekomendacijos buvo tam tikrų procedūrinių dalykų konkretinimas, tikslinimas, terminų nustatymas, aiškus rezultatų apskundimo tvarkos įvardijimas. Ši išvada yra viešai prieinama.

E. Deltuvaitė pažymi, kad yra svarbu nustatyti 2013 m. sritį, nes iki spalio 15 d. turės būti pateikta korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymo analizės išvada Specialiųjų tyrimų tarnybai. Siūlytina sritis - nenaudojamų kapaviečių inventorizavimo tvarka, šios tvarkos peržiūrėjimas, kokios yra procedūros ar gyventojams yra žinoma kaip yra gaunamos kapavietės, nes kapavietės yra gaunamos nemokamai, kokia yra tvarka, kokios yra eilės ir panašiai.

Barbšys klausia: kur šita ataskaita yra patalpinama ir kur su ja galima susipažinti?

E. Deltuvaitė atsako: Šita ataskaita šiai dienai yra Klaipėdos miesto savivaldybės vidinėje sistemoje, ji buvo išsiųsta Specialiųjų tyrimų tarnybai ir artimiausiu metu bus patalpinta skyrelyje Korupcijos prevencija, Klaipėdos miesto savivaldybės tinklalapyje.

A. Barbšys siūlo: Darbuotojų priėmimo pakaitiniu darbuotoju sritis, manau galėtų būti nagrinėjama kaip sritis, kurioje būtų galima atlikti analizę.

Pirmininkas: Informuoju, kad papildomu klausimu bus nagrinėjamas klausimas dėl atrankų valstybės tarnautojų pareigoms eiti organizavimo tvarkos. Yra pakviesta Personalo skyriaus vedėja ir bus galimybė šiuo klausimu padiskutuoti vėliau.

Pirmininkas klausia: Ar jaunimo reikalų koordinatorius susipažino su šiomis rekomendacijomis, koks šių rekomendacijų praktinis įgyvendinimas, kokia eiga?

E. Deltuvaitė atsako: praktinis šios idėjos įgyvendinimas buvo tame, kad gavus pasiūlymą iš gyventojų, išgirdus jų nuomonę, buvo sukontaktuota su jaunimo reikalų koordinatoriumi ir buvo išsiaiškinta, kad iš tikrųjų yra planuojama šiuos nuostatus atnaujinti, nes vis dėl to jie yra 2006 metų. Jaunimo politikos įgyvendinimo įstatymas taipogi keitėsi ir visą laiką yra judėjimas į priekį, jų yra pozicija, kad reikėtų rengti projektą, kad galbūt nuostatus teikti tarybai patvirtinti.

J. Simonavičiūtė: parengtas sprendimo projektas bus pateiktas tarybai.

NUTARTA: Išklaudyta informacija.

2. SVARSTYTA.

Viešųjų pirkimų organizavimo skaidrumo užtikrinimo savivaldybės biudžetinėse įstaigose ir įmonėse problematika. Pranešėja D. Čeporiūtė, Savivaldybės kontrolierė.

A. Grublys : praėjusį pavasarį buvo diskutuojama, kad viešieji pirkimai išanalizavome per 2011 metus, viešuosius pirkimus savivaldybėje, problematiką, buvo iškilę klausimai kokie santykiai yra savivaldybės viešųjų pirkimų komisijos ir savivaldybės įmonių viešųjų pirkimų komisijų. Ar pakankamai yra kvalifikuoti, kokia problematika mūsų savivaldybės įmonėse ir peržiūrėjau 2012 m. audito išvadą, kurioje vienokios ar kitokios pastabos buvo pateiktos, todėl paprašiau, kad apie susidariusią situaciją papasakotų Savivaldybės kontrolierė. Kokia yra tikroji padėtis savivaldybės įmonių viešųjų pirkimų komisijose ir jų veikloje.

D. Čeporiūtė pateikia informaciją: Mūsų tarnyba dirba pagal 2013 m. veiklos planą, kuris yra suderintas su kontrolės komitetu. Išnagrinėjus visų 2013 metų audito strategijoje atrinktų Klaipėdos miesto savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos 2013 metų veiklos planą įtrauktų audituojamų subjektų vadovų patvirtintų supaprastintų viešųjų pirkimų taisykles bei tris audito metu papildomai atrinktus subjektus. Tai būtų mokyklos, lopšeliai darželiai, gimnazijos. Atkreiptinas dėmesys į tai, jog rengiant perkančiųjų organizacijų t.y. supaprastintų viešųjų pirkimų taisykles visais atvejais yra perrašytos iš pavyzdinių taisyklių, todėl nebuvo pritaikytos audituojamų subjektų veiklos specifikai. Pavyzdžiui:

audituojamų subjektų supaprastintų viešųjų pirkimų taisyklėse nereikalingai įtvirtinta jog apklausos būdu užsienyje yra perkamos prekės ir paslaugos, skirtos Lietuvos Respublikos diplomatinėms atstovybėms, konsulinėms įstaigoms, kariniams atstovams, toliau perkamos teisėjų, prokurorų, karių mokymo paslaugos. Visais atvejais mes nenustatėm nei vieno didelio pažeidimo, tačiau yra tokios pasikartojančios pagrindinės klaidos biudžetinėse įstaigose. Dar keletas klaidelių: Supaprastintų viešųjų pirkimų taisyklėse nurodoma, kad supaprastintą mažos vertės pirkimą vykdo pirkimų organizatorius ar komisija, tačiau nebuvo reglamentuojamos pirkimų organizatoriaus teisės ir pareigos, jų įgaliojimai. Pasitaikė 6 tokie atvejai, perkančiųjų organizacijų taisyklėse nėra patvirtintas privalomas įstatymo 7 straipsnio 5 dalies pavyzdinių taisyklių 7 punkto reikalavimas, kad gauti Viešųjų pirkimų tarnybos sutikimą, išskyrus mažos vertės pirkimus, nutraukiant pirkimą, tai 6 atvejai tokie. O visos šios klaidos pasitaikė, mes ir bendradarbiaudami su Valstybės kontrole apibendrinom. Klaipėdos miesto savivaldybė nėra išskirtinė, tai yra visos Lietuvos problema, todėl bendradarbiaujant su Valstybės kontrole prieita vienos nuomonės, kad viešųjų pirkimų įstatymas perkančiųjų organizacijų darbuotojams, vykdančioms viešuosius pirkimus, yra tikrai labai sudėtingas ir sunkiai suprantamas, o nuolatiniai jo pasikeitimai t.y. nuo 1997 metų sausio 1 dienos iki 2012 m. liepos 1 dienos buvo keičiamas net 37 kartus, tai neleido nusistovėti nuosekliai viešųjų pirkimų praktikai, buvo apsunkintas supaprastintų viešųjų pirkimų vykdymo procesas, didino pažeidimų riziką ir nepadėjo pasiekti norimo rezultato. Siekdamos išvengti viešųjų pirkimų įstatymo pažeidimų perkančiosios organizacijos daugiausiai dėmesio skyrė pirkimų procedūroms. Gal dėl to ir nukentėjo pirkimų rezultatas. Pastebėta, kad darbuotojams vykdančioms pirkimus trūko kvalifikacijai kelti lėšų. Dar pažiūrėję bendras išvadas su Valstybės kontrole Lietuvoje nuo 2009 metų iki 2011 metais buvo 97 procentai pirkimų atvejų buvo pasirinktas lengviausiai taikomas mažiausios kainos vertinimo kriterijus, nors mažiausią kainą pasiūlę tiekėjai dažnai nevykdo savo įsipareigojimų, o teikiama paslauga ar produktas būna nekokybiški. Todėl perkančiosios organizacijos patiria ir materialinių nuostolių. Todėl Valstybės kontrolė inicijavo ir siekia mažinti perkančiųjų organizacijų administracinę ir finansinę našą, plėsti ir stiprinti mokymą ir konsultacinę veiklą, todėl pati Valstybės kontrolė jau pateikė rekomendacijas Ūkio ministerijai ir viešųjų pirkimų tarnybai dėl įstatymo tobulinimo.

J. Simonavičiūtė priduria: Praėjusiais metais mano iniciatyva vidaus audito skyrius atliko kelių Klaipėdos miesto mokyklų auditą. Tikslas buvo nustatyti koks yra lygis, nes priežiūrą pagal įstatymą turi vykdyti Savivaldybės administracija. Todėl norėčiau, kad apie keturių pasirinktų mokyklų rezultatus praneštų auditorė.

M. Katauskienė: Buvo tikrintos skirtingos įstaigos – darželis, mokykla, sporto mokykla ir muzikos mokykla. Tikrinome kaip organizuojami viešieji pirkimai, kaip sudaromos taisyklės. Vertinome patį planavimą ir vykdymą. Radome tam tikrų klaidų pačiame viešųjų pirkimų organizavime ir planavime ir procedūrų vykdyme. Po šio audito yra nustatyta, kad darbuotojai, kurie vykdo viešuosius pirkimus, tikrai neturi kompetencijos. Nė vienas iš mūsų audituotų įstaigų nedirbo su centrine sistema, t.y. su viešųjų pirkimų tarnybos centrine informacine sistema. Daugelis neturi pasiskyrę net atsakingų asmenų, tvarkose nėra aiškiai nustatytos procedūros, neatskirtos sprendimų priėmimo ir kontrolės procedūros. Kur mes įžvelgiame neskaidrumą. Po audito buvo prevencijos kontrolės funkcija pavesta viešųjų pirkimų skyriaus vienam iš specialistų. Mes, savo ruožtu, planuojame kiekvieno audito metu, audituojant įstaigą, pasižiūrėti viešųjų pirkimų procedūrų vykdymą.

L. Plaščinskaitė: Buvo sureaguota į Valstybės kontrolės išvadas, į Savivaldybės administracijos audito tarnybos pateiktą patikrinimą ir buvo nutarta, kad organizuoti seminarą ir papildomą funkciją viešųjų pirkimų skyriaus specialistui pavesti būtent viešųjų pirkimų procedūrų vykdymo atlikimo prevenciją, konsultacijas, atrankos būdu patikrinti konkrečių biudžetinių įstaigų atliekamus pirkimus, surašyti rekomendacijas kaip išvengti ateityje tam tikrų galimų pažeidimų jeigu bus tokių nustatyta,

teikti metodinę pagalbą, nurodyti kur tą metodinę pagalbą rasti. Šių metų vasario 12 dieną į skyrių priimtas naujas specialistas pradėjo darbą šitoje srityje. Kol kas tai yra tik pasirengimas, dirbame prie tvarkos kaip ta prevencija turės būti vykdoma, kokia bus atrankos tvarka, koku būdu pasirinksime konkrečias biudžetines įstaigas patikrinti ir pasižiūrėti kaip atlieka tuos pirkimus. Po to galima bus vertinti ar reikalingas vis dėl to pilnas etatas šiai funkcijai vykdyti ar pakaks tiesiog rekomendacijų ir metodinės pagalbos teikimo būdu šią funkciją vykdyti tam vienam specialistui.

M. Žilys klausia: Kas paprastai biudžetinėse įstaigose yra skiriamas viešųjų pirkimų organizatoriumi? Kaip gali būti įvertinta penkiabalėje sistemoje šiuo metu esanti situacija įstaigose?

D.Čeporiūtė atsako: Ūkio dalies specialistai, kurie dirba pagal įstaigose patvirtintas viešųjų pirkimų organizavimo taisykles. Patenkinamai.

J.Simonavičiūtė: Ar galite įvardinti kokios yra pirkimų apimtys?

D.Čeporiūtė: Tikslių skaičių neturiu, tačiau apimtys yra nemažos (perkamos maitinimo paslaugų, kanceliarinės prekės ir t.t.).

M. Žilys klausia: Ar nebuvo svarstyta galimybė viešuosius pirkimus centralizuoti?

L.Plaščinskaitė atsako: Pas Klaipėdos miesto savivaldybės administracijos direktorę buvo organizuotas susirinkimas dar 2012 metais ir buvo pateiktos išvados, kad norint steigti Klaipėdos miesto savivaldybės administracijoje centrinę perkančiąją organizaciją, reikalingas Tarybos sprendimas ir toks pavedimas. Reikia įvertinti visus kaštus, turimus žmogiškuosius išteklius ir spręsti ką centralizuoti, o ko ne. Buvo netgi atlikta analizė kas, kiek ir kokius pirkimus vykdo. Tačiau būtina įvertinti ar Savivaldybės administracija bus pajėgi laiku nupirkti visas įstaigoms reikalingas prekes ir paslaugas. Centralizavus, tos vertės sumuotųsi ir neišeitų daryti mažos vertės pirkimų, todėl tai būtų supaprastintas arba atviras konkursas, kuris užtrunka apie 4-5 mėnesius.

J. Simonavičiūtė: Centralizavus būtų suvaržomos ir įstaigos ir Savivaldybės administracija. Aišku tai nereiškia, kad ateityje toks veiksmas nebus atliekamas.

A. Barbšys: Mano nuomone, centralizavus pvz. elektros energijos pirkimą, galbūt būtų galima ją nupirkti pigiau ir tokiu būdu įstaigos sutaupytų lėšų. Naudinga būtų perimti tuos pirkimus, kurie turėtų įtakos kainai. Tai pridėtų ir daugiau skaidrumo.

Pirmininkas: Ar buvo surengtas kvalifikacijos kėlimo mokymus ar seminaras pavaldžių įmonių viešųjų pirkimų komisijos nariams?

L.Plaščinskaitė: toks seminaras buvo surengtas.

NUTARTA: Prašyti Viešųjų pirkimų skyriaus paruošti išvadų sąvadą ir per mėnesį iki 2013-03-27 pateikti jį Korupcijos prevencijos ir kontrolės komisijai.

3. SVARSTYTA.

Dėl atrankų pakaitinio valstybės tarnautojo pareigoms eiti organizavimo tvarkos. Gautas laiškas iš mero patarėjo, kad į jį kreipėsi pilietis V. Bogūnas, kuris norėjo dalyvauti atrankoje. Jame Nurodoma, kad dokumentus reikia pateikti per vieną dieną po paskelbimo. Asmuo piktinosi, kad atrankos skelbiamos per greitai, o norintys dalyvauti nespėja surinkti dokumentų ir pasiruošti atrankai. Ar tai nėra tam tikrų korupcijos apraiškų.

J.Simonavičiūtė: Norėčiau įžangai pasakyti, kad pakaitinis darbuotojas tai darbuotojas, reikalingas trumpam laikui pvz. pavaduojantis ligos atveju ar susiklosčius skyriuje situacijai, kada dėl didelės darbų apimties susidaro pvz. pusės mėnesio atsilikimas, todėl atranka turi būti daroma greitai.

J.Grigaitienė: Nuo 2012-11-07 Vyriausybė priėmė nutarimą, kuriuo buvo patvirtinta Pakaitinio valstybės tarnautojo atrankos tvarkos aprašas. Todėl Savivaldybės administracija priima pakaitinius valstybės tarnautojus vadovaudamasi šiuo aprašu. Procedūra yra pakankamai ilga, nors darbuotojo paprastai reikia labai greitai, todėl tas dienų skaičius yra trumpas, kad būtų galima kuo greičiau turėti

darbuotoją. Procedūra susideda iš trijų etapų: pirmiausia- informuojamas Valstybės tarnybos departamentas, kad yra reikalingas pakaitinis Valstybės tarnautojas. Valstybės tarnybos departamentas talpina skelbimą vidiniame departamento tinklapyje ir 5 dienas, sudaroma galimybė kreiptis tiems kandidatams, kurie yra Valstybės tarnybos departamento rezerve neturintys darbo. Antras etapas- galimybė skelbti atranką pirmiausiai viduje t.y. Savivaldybėje iš jau dirbančių darbuotojų, tada skelbimas talpinamas intranete, todėl pakankamai dažnai atsiranda norinčių eiti šias pareigas. Jeigu tik nėra atrenkama antrame etape, tada trečias etapas – kreipiamės į išorę, prieš tai informuodami Valstybės tarnybos departamentą. Šiuo konkrečiu atveju buvo vienu metu informuotas departamentas ir pateikta informacija Viešųjų ryšių skyriui. Valstybės tarnybos departamentas tą informaciją pateikė 5 dieną. Taip pat pažymėtina, kad pagal teisės aktų sąrašą nėra atrinkinėjama yra tikrinama tik tai ar asmuo galės atlikti pareigybės aprašyme nurodytas funkcijas. Tai daug kartų paprastesnė atranka, be to iš asmenų reikalaujama tik prašymo ir CV, bei atėjus užpildyti nepriekaištingos reputacijos deklaraciją.

Pirmininkas klausia: Ar šiuo konkrečiu atveju jau dirba specialistas ir kas jis?

J.Grigaitienė atsako: Yra Rasa Stonkuvienė, kuri dirbo prieš tai vienose pareigose pakaitiniu valstybės tarnautoju ir buvo atleista. Tačiau noriu pastebėti, kad net ir trumpai esantys skelbimai yra pakankamai informatyvūs, nes pvz. į Strateginio planavimo skyrių praėjusią savaitę į atranką atėjo 5 žmonės. Yra derinamasi su skyriais ir tariamasi kaip greitai yra reikalingi darbuotojai. Todėl manytina, kad šiuo atveju asmuo tiesiog painioja konkurso į valstybės tarnybą sąlygas su atranka.

NUTARTA: Išklausa informacija.

4. SVARSTYTA.

Piliečių pareiškimai.

Pirmininkas: Gautas Mykolo Tumėno pareiškimas, dėl lengvosios atletikos mokyklos įsteigimo.

NUTARTA: Ši informacija pagal kompetenciją perduota sporto reformos metmenų projektą nagrinėjančiai darbo grupei.

Pirmininkas: Gautas Savivaldybės tarybos narės Lilijos Petraitienės kreipimasis „Dėl Savivaldybės administracijos direktorės įsakymo AD1-3022“. Kadangi šiuo klausimu vyksta teisiniai ginčai, kol kas nėra pagrindo nesulaukus teismo sprendimo jo svarstyti.

NUTARTA: Šio kreipimosi nesvarstyti kol bus gautas teismo sprendimas.

Posėdis baigtas 14.20 val.

Posėdžio pirmininkas

Algirdas Grublys

Posėdžių sekretorius

Odeta Garjonienė